

ФІЛОСОФУВАННЯ ЯК ВНУТРІШНІЙ МОТИВ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Невідворотні цивілізаційно-глобалізаційні перетворення на базі послідовного переходу світової товарної економіки до інтелектуально-творчої вимагають вияву ініціативи, креативного, критичного мислення й у відповідальних фахівців за подальшу долю однієї з найважливіших сфер існування та оновлення суспільства – освіти. Забезпечення інклюзивної та справедливої якісної освіти, створення можливостей для навчання впродовж життя для всіх – найнагальніші її завдання. Відсутність же стратегічного смислового бачення розвитку освіти, існуюча практика підготовки фахівців минулого, відсутність інтерактивних моделей взаємодії в процесі викладання, інерційні процеси, що підтримують існування громіздкої чиновницької системи... - це вчорашній день системи.

Витонченість технічної раціональності, реалізм, притаманний природничим наукам та розвинутий інструментальний розум констатують світ у формі знання без смислів, норм, цінностей. Але здобута істина – це не сума догм, а діяльність, відкрита та завжди не завершена, осягається та усвідомлюється особистістю через звернення до її життя як вільної особистості. Адже пізнавати можна лише з власної ініціативи.

І така самостійність та відповідальність – мета освіти, щоб виповнюватись більш автономними, брати відповідальність за власне життя, займатись самоосвітою, усвідомлюючи, запит на які знання ти маєш. Навчаючись орієнтуватись в потоках інформації, важливо «зустрітись» зі складною за змістом літературою, що породжує здивування та запитання. І чим вона складніша, тим краще для мозку та розвитку мислення. Людина, що має «треноване» мислення, ставить правильні запитання до буття. Мова не про загальну поінформованість. Люди, котрі знають, що знає Google, професійно не потрібні.

У недалекому майбутньому науковці обіцяють «розумні» стіни, окуляри Google Glass, кориговану онлайн-систему, підручники, начинені штучним інтелектом... [1], тобто, вільний доступ для всіх до інформації будь якої складності.

Для досягнення реального життєвого успіху необхідна не загальна поінформованість, а критичне, творче мислення, грамотність, розвиток власних якостей - допитливість, завзятість, ініціативність, лідерство. Впровадження автоматизованих та роботизованих комплексів, що звільнять величезну кількість задіяних у всіх сферах праці, з необхідністю зробить затребуваність визначальною цінністю. Якщо людина захоче повноцінно жити, продовжуючи працювати, їй доведеться постійно відкривати та розвивати в собі нові здібності, адекватно і швидко реагуючи на зміни та виклики часу.

Як філософській освіті вписатись у вимоги актуального сьогодення? Чи може філософія і в наш кризовий перехідний час «інфляції» смислів, цінностей з її не прагматичним утилітарним здивуванням та зачаруванням творчістю мислення розбудити «внутрішню» людину та спонукати її до цілісного бачення світу? Чи залишається філософування внутрішнім мотивом становлення особистості? Філософія – це елітарний привілей, як це ще визначила античність, чи справа кожної людини? Чи практично затребувана вона в часи реформ?... Вічні запитання, беззмінні проблеми... Тут і тепер, у сьогоденні, шукатимемо аргументи на захист мандрівниці, що не вперше стала вигнанницею секулярного невігластва.

Філософи наполягають на необхідності винайдення нової форми діалогу з новочасною молоддю, сучасним суспільством загалом, поновлення філософської спільноти, що органічніше впишеться в нього [2, с. 29].

Філософія зводить багатоманітне буття в цілісну єдність, створюючи універсальну мову вияву всіх форм людського духу та стає посередником у порозумінні між ними. Вона залишається гарантом творення цілісної картини світу. Без цілісного погляду на світ ми втрачаємо себе, свою гідність.

«Без любові і не професійно – абияк. Без любові, але професійно – ремесло. Не професійно, але з любов'ю – захоплення. І професійно, і з любов'ю – мистецтво» - хороший вислів, що оригінально та доцільно визначає філософування. Філософія, як наука та мистецтво, не перше тисячоліття робить людину притомною, не німотною, демонструє відсутність страху за свою несхожість з іншими науками. Це мистецтво, що необхідне задля зцілення зібраної в цілісність душі, мистецтво, що не лише дотичне до способу життя особистості, а перетворює його, оскільки задає осмислене існування та робить бездефіцитними людські якості та навчає всією своєю історією не боятися змін – надшвидких, не передбачуваних.

Список використаних джерел

1. <http://www.dsnews.ua/society/mitio-kaku-ucheba-uzhe-ne-budet-bazirovatsya-na-zapominanii-28082014231600>
2. Ясна І. Чи потрібен «ребрендинг» українській філософії? / І. Ясна // Філософська думка. – 2015. - № 6. – С. 23 -38.